

ØYELYSINGSKRAV FOR REGISTRERING

Norsk Spaniel Klub innførte krav om obligatorisk øyelysing av klubbens raser for å få registrert valper. Bakgrunnen for vedtaket den gangen var, at det forekommer en god del avl på spanielrasene, utenfor klubbens rammer og anbefalinger. Man så at mange valper ble registrert etter umeritterte og ikke helseundersøkte individer, og tenkte at registreringsrestriksjoner ville sette en stopper for det som kunne representere «useriøs» avl. Med useriøs, tenkte man avl med prioritet på økonomisk profitt fremfor rasens beste. I hovedsak så man denne problemstillingen for rasene amerikansk cocker spaniel og cocker spaniel. Man anså at innføring av registreringsrestriksjoner ikke ville ha negative effekter ettersom de fleste individer som gikk i avl fra «anerkjente» oppdrettere, uansett ville oppfylle helsekravene (de kravene som avlsanbefalingene for valpeformidlingen og oppdretterlisten, stiller).

Restriksjonene har nå vært virksomme i 10 år, og det er på tide å evaluere ordningen. ASU råder RS til å oppheve kravet om øyelysing for å få registrert valper av spanielrasene. Vi har dessverre ikke sett noen som helst gunstig effekt med hensyn til mindre avl på umeritterte individer. Derimot ser man at det registreres mange valper etter enkeltindivider som er innenfor helsekravene.

Det vi ikke hadde forutsett var at dette kravet kan medføre en innsnevring av avlsmaterialet vårt, ettersom det vanskeliggjør bruk av hannhunder fra endel andre land, og ikke minst bruk av frossen sæd. Dette var en utilsiktet konsekvens som har medført problemer med å få registrert valper for flere av våre mest etablerte oppdrettere.

Av de ca 450 rasene som finnes innenfor FCI-systemet, så er det 29 raser som har registreringsrestriksjoner for øyelysing. Herav samtlige 9 raser som sorterer under Norsk Spaniel Klub.

Det synes urimelig at våre 9 spanielraser, samtlige har så store øyehelseproblemer at det forsvarer å beholde registreringsrestriksjoner,

For det første så gir det et inntrykk av at spanielrasene er beheftet med så alvorlige øyelidelser at de strengeste avlsrestriksjoner er påkrevet for å ivareta deres eksistens.

Dernest begrenser det muligheten for bruk av utenlandske hannhunder. Det er ingen grunn til å hevde at samtlige spanielraser har så store problemer med øyehelse, at det ikke kan forsvares å benytte en utenlandsk hannhund i avl, med de potensielle positive effektene mtp. tilførsel av nytt/ubeselektet arvemateriale det ville representere. Det er ikke alle land som har øyelysing etter ECVO-kriteriene. Det er ikke like lett tilgang på øyelysere i alle land. I Norge er det for eksempel ingen autoriserte øyelysere nord for Trøndelag (Stjørdal). Det samme vil gjelde for andre land (mtp. avstander). Som norsk oppdretter, vil man stille med et handicap om man skulle forlange av hannhundeeier, en oppdatert øyelysing, potensielt mange år etter import av sæd. Hannhunden man importerte sæd etter, kan være gammel og syk. Den kan også ha skiftet eier. Det er ikke uvanlig at oppdrettere setter ut eldre hunder når de ikke lenger er aktive i utstillings- eller jaktsammenheng, eller for avl. Det blir da nokså vanskelig å forlange at en ny eier skal reise lange avstander til en autorisert øyelyser for å få en oppdatert attest på en hannhund som avleverte sæd for mange år siden. Kravene til øyelysing er dessuten veldig forskjellig i ulike land, mange land har ingen krav, og eiere vil kunne vegre seg for å eksportere sæd hvis vi forlanger øyelysing. Hvis rasen dertil ikke har nevnevedrig grad av øyeproblemer her hjemme, så virker det rett og slett mot sin hensikt, å nekte disse hundene å bli benyttet i avl. Dermed velger NSK å «straffe» de oppdretterne som legger ned mest penger og arbeid i å finne nytt avlsmateriale ved at de risikerer å ikke få

registrert valper etter frossen sæd som har ligget lenge i NKKs sædbank (men ikke så lenge at hannhunden har rukket å dø, hvilket er kravet for å benyttes uten en fersk øyelysingsattest). Således er våre fungerende avlsrestriksjoner mht. øyehelse, til hinder for den genetiske variasjonen vi ønsker i vår fremtidige spanielavl.

I forbindelse med søknad om dispensasjon fra dette kravet, har sågar NKKs veterinærer bedt NSK å revurdere hvorvidt det er hensiktsmessig å videreføre det strenge avlskravet som registreringsrestriksjoner representerer.

ASU ønsker med denne begrunnelsen å oppheve kravet om øyelysingsattest ferskere enn 12 måneder for å kunne registrere avkom i NKK. Dette har ingen betydning for NSK sine avlsanbefalinger for øvrig. I utgangspunktet ville vi i første omgang avskaffe kravet for utenlandsk eide hannhunder, men slik systemet er lagt opp hos NKK, ser det ut for å gjelde begge avlsdyr eller ingen. Med begrunnelsen angitt over, er det egentlig ingen grunn til at kravet skal gjelde for noen av avlsdyrene, og vi foreslår at det søkes opphevet.

For NSKs avls- og sunnhetsutvalg
Stig Arne Kjellevold